

Side kan det være, at der selv for en udmærket dygtig Mand ikke har været nogen Lejlighed til at faa disse Sager. Omkring i Provinserne, navnlig i de smaa Byer, er der kun ganske enkelte Sagførere, som har de offentlige og beneficerede Sager, saa vidt jeg ved, i almindelige smaa og mellemstore Købstæder kun to. Nu kunde det tænkes, at disse to Pladser er blevet besat omtrent samtidig med unge eller yngre Mænd, og disse Mænd holder ud til en høj Alder. Saa kan der siden være kommet nye Sagførere til Byen, og maaske Sagførere af absolut første Klasse; men hvor dygtige de er, har de ikke kunnet faa offentlige og beneficerede Sager, fordi der ikke har været en saadan Stilling ledig, som de har kunnet søge. Naar nu altsaa Forholdet er det, er det ikke tiltalende at aabne Vejen alene for dem, der har offentlige og beneficerede Sager, idet man altsaa derved vil komme til at udelukke mange udmærket kvalificerede, maaske nogle af de allerbedste Sagførere.

Der har ogsaa været Spørgsmaal, om man ikke kunde aabne Adgang til Landsretsprocedure uden Prøve for Underretssagførere, der havde haft Beskikkelse i 10 Aar, medens de, der ikke havde saa stor Anciennet, maatte underkaste sig Prøven. Men det er dog en Vej, vi har forladt. Sagen er den, at de 10 Aar gaar for retfærdige og uretfærdige, og den Omstændighed, at en Mand har siddet med Beskikkelse i 10 Aar, er jo i sig selv ingen Garanti for, at han hæver sig over det allerlaveste Jævnmaal, det er i denne Forbindelse en rent tilfældig Omstændighed. — Man har ogsaa tænkt sig Muligheden af, at man i Almindelighed kunde give de nuværende Underretssagførere Adgang til at procedere for Landsretterne uden Prøve, men at Landsretterne, hvis de ikke var tilfredse med dem, kunde i saa stor Stilhed som muligt give dem et godt Raad om at trække sig tilbage, et Raad, som naturligvis skulde følges. Men det er dog ogsaa noget, vi har været betænkelige ved. Der er vel ingen Tvivl om, at dette at faa et saadant Raad af Landsretten kunde være endnu mere ødelæggende for den paagældende end det, at han ikke bestod Prøven. Og man kan længe nok sige, at det skal ske paa diskret

Maade, saa kan der dog ingen Tvivl være om, at som Forholdene er i de smaa Byer, vil det hurtigt komme ud, og der vil blive snakket om det, endogsaa med stor Iver og Lyst.

Vi har altsaa maattet forlade disse forskellige Muligheder, og vi er da, som de ærede Medlemmer vil se, havnet i det Forslag, der findes i Betænkningen under Nr. 4, hvor det foreslaas at give de nuværende Underretssagførere almindelig Adgang til Procedure for begge Landsretter, baade i Første-Instans-Sager og i Appelsager, og dermed følger naturligvis yderligere Adgang til at procedere ogsaa for Sø- og Handelsretten. Men derimod foreslaar vi, at de paagældende ikke skal kunne opnaa Beskikkelse som Landsretssagførere eller kunne betegne sig som saadanne. Det, der er nyt i Realiteten i Forhold til den Ordning, der findes i Retsreformens § 1031, er altsaa, at de nuværende Underretssagførere uden videre faar Adgang til at procedere ogsaa i Landsretten som Appellinstans — thi at de kan procedere i begge Landsretter, ikke blot i den ene, tillægger jeg en saa underordnet Betydning, at det skal jeg ikke opholde mig yderligere ved. Det forekommer os, at det, som man saaledes her giver Underretssagførerne, ikke kan have saa overmaade stor Betænkning. Appelsagerne i Landsretten er jo nemlig smaa Sager, de Sager, som i første Instans behandles ved Underretten, altsaa netop kun de mindre Sager. Det vil sagtens ogsaa kun blive forholdsvis faa Sager det kommer til at dreje sig om; thi det maa vel antages, at Omkostningerne ved Retsplejen, navnlig til Sagfører, vil stige ret betydeligt under Retsreformen, og det vil derfor blive forholdsvis ret dyrt at appellere disse smaa Sager. Deraf vil vel atter følge, at man kun vil appellere, naar der er noget virkelig godt Hold i Appellen. Reglerne om Procesomkostningspaalæg vil ogsaa blive strengere, og navnlig saaledes, at den, der appellerer uden et fast og godt Grundlag, kan udsætte sig for et meget betydeligt Tab derigennem, at han skal betale Modpartens Procesomkostninger. Dernæst maa man vel ogsaa sige, at Sager i Appellinstanser bliver ikke særlig vanskelige, tværtimod. De er jo forberedte ved Forhandlingerne i Underretten, om det end her ganske vist paa den anden Side